

Jongensprostitutie, een onzichtbaar probleem

ARTIKEL,

22 NOVEMBER 2010

Verhalen over minderjarige meisjes die in de prostitutie belanden, komen met regelmaat in het nieuws. Over jongensprostitutie is veel minder bekend. Het is een blinde vlek op het netvlies van de hulpverlening. Hulpverleners moeten leren om ook bij jongens te vragen naar negatieve seksuele ervaring.

In de hulpverlening gaan alarmbellen rinkelen als een minderjarig meisje meerdere telefoons heeft, als ze steeds in nieuwe merkkleding rondloopt, als ze veel spijbelt of SOA's blijkt te hebben.

Hulpverleners vermoeden dat het meisje haar geld verdient in de prostitutie of onder invloed is van een loverboy. Ze maken een melding of gaan tot actie over.

Bij jongens met dezelfde 'symptomen' blijft het stil. Actie wordt dan zelden ondernomen. Omdat dezelfde signalen bij jongens anders worden geïnterpreteerd, stellen onderzoekers Jandirk Veenstra, Lou Repetur en Kristin Janssens in hun studie 'Vrijbuiters uitgebuit, minderjarige jongens in de prostitutie'. In het boek tekenen ze verhalen op van elf (minderjarige) jongensprostituees en drie klanten.

Het niemandsland van internet is dé marktplaats voor minderjarige jongensprostitutie

Internet is dé marktplaats

Het is een schimmige wereld waarin de jongens hun geld verdienen. Wie denkt dat deze vorm van jeugdprostitutie zich alleen afspeelt op achterafterreintjes heeft het mis. Het niemandsland van internet is dé marktplaats. Het internet is vanwege de anonimiteit makkelijk te betreden voor jongens die zichzelf willen aanbieden. De drempel is ook laag voor de vaak oudere mannen die soms doelbewust op zoek zijn naar seks met minderjarigen.

Cijfers

De anonimiteit van internet zorgt er ook voor dat het moeilijk is om goed zicht te krijgen op deze vorm van jeugdprostitutie, stelt onderzoeker Veenstra. Twaalf jaar geleden werd in een eerder onderzoek naar het fenomeen gesproken over 3000 tot 5000 jongensprostituees. Volgens Veenstra zijn deze cijfers aan de hoge kant. Maar zegt hij: 'Anno 2010 is nog steeds niet duidelijk hoeveel minderjarige jongens wel geld verdienen met seks'.

Streamer: Het probleem blijft onderbelicht door een driedubbel taboe

Taboes

De blik op jongensprostitutie wordt ook vertroebeld door drie taboes die in de samenleving bestaan. Ook politie, beleidsmakers en hulpverleners kampen hier mee. De drie taboes zijn: het taboe op jeugdprostitutie; het taboe op homoseksualiteit; én het taboe van het zien van een puberjongens als mogelijke slachtoffer van seksueel misbruik.'

Impact

‘Jongensprostituees verdoezelen soms waar ze zich mee bezighouden en zijn zich niet bewust van de impact die de prostitutie heeft op hun leven’, zegt onderzoeker Veenstra. ‘Ze bagatelliseren hun problemen, doen stoer en hebben het idee dat ze zelf prima in staat zijn hun grenzen aan te geven. Negatieve gevoelens worden weggedrukt. Veel van hen hebben contact gehad met hulpverleners. Dan komt hun prostitutie werkzaamheden zelden ter sprake. Ook omdat hulpverleners de signalen niet weten te interpreteren’.

Enkele aanbevelingen uit het onderzoek

- Creëer ruimten waar (homo)jongeren binnen veilige grenzen kunnen experimenteren met hun seksuele voorkeur.
- Maak in seksuele voorlichtingscampagnes en preventieactiviteiten jongens gericht weerbaarder tegen seksueel geweld.
- Stimuleer interne discussie binnen de homobeweging over de gehanteerde normen en waarden ten opzichte van seksueel experimenteelgedrag tussen jongeren en ouderen.
- Maak het wettelijk mogelijk voor profielsites om seksueel contact tussen minderjarigen veilig te laten plaats vinden. Verbieden hiervan leidt tot schijnveiligheid.

Uitstappen

Veenstra: ‘Een aantal van de jongens die ten tijde van ons onderzoek aangaven dat ze wilden stoppen, bieden inmiddels hun diensten weer aan. Afkicken blijkt zwaar.’ Marja Bijl van Prostitutie Maatschappelijk Werk in Rotterdam is optimistischer. ‘We hebben in Rotterdam goede ervaringen met ons uitstapproject, waarbij trajectbegeleiders jongens helpen bij de reïntegratie in de normale maatschappij. Ze krijgen onder meer sollicitatietrainingen en worden geholpen bij het zoeken naar een opleiding. Alleen dit jaar al hebben we twintig jongens in de uitstap, die inmiddels bijna allemaal aan het werk zijn.’

Aandacht

Met ‘Vrijbuiters uitgebuit, minderjarige jongens in de prostitutie’ willen de auteurs taboes rond het signaleren en bespreekbaar maken van minderjarige jongensprostitutie bij beleidsmakers, hulpverlening, politie en wetenschap doorbreken. Alleen dan kan de hulpverlening aan jongens verbeteren en de aanpak van deze specifieke vorm van prostitutie worden bevorderd. Het boek is te bestellen bij boekhandels en op de website van Uitgeverij SWP.